Pelkosenniemen kunta hankekatsaus 2025 / vuoden 2025 aikana käynnissä olleet hankkeet ja hankeluontoiset valtionavustukset khall 8.6.2026

Toimiala, jonka vastuulla hanke on	Hankkeen nimi / Hankeaika	Projektipäällikkö / vastuutaho	- Hankkeen kustannus-arvio	Kunnan maksuosuus	Hankkeen tavoitteet	Mitä strategista tavoitetta tai kunnan perustehtävää hanke tukee	Tehdyt toimenpiteet	Arvio hankkeen edistymisestä
ELINVOIMAPALVELUT								
KUNTA PÄÄTOTEUTTAJANA	Suvannon ja Pyhäjärven arvokkaiden perinneympäristöjen hoito- ja kunnostushanke 31.10.2022-31.10.2025, Helmi-ohjelma / Ympäristöministeriö	Sari Niemi ja Minna Kankaanpää Toteutus yhteistyössä Avoimet miljööt ja komeat kuistit hankkeen (Leader) ja Suvannon ja Pyhän kyläyhdistysten kanssa	68 834 €	11 400 €	Hankkeessa raivataan pusikoituneita vanhoja niittyjä, ylläpidetään perinnebiotoopeille luontaista niittylajistoa, avarretaan kylämaisemia ja lisätään kyläläisten viihtyvyyttä.	Strateginen tavoite Elinympäristö mahdollistaa / Näkyvän elinympäristön hoitaminen ja kehittäminen	Laidunnuksen jatkaminen Suvannossa ja Pyhäjärvellä, pajukoiden raivaustyöt, laitumien väliaidat, Suvannossa lampaille katos ja jätepuiden poisajoa.	Kylissä on ollut erittäin aktiivista talkootyötä. Hanke on saatu päätökseen, raportoitu ja maksatukset hyväksytty. Lopulliset kustannukset 62 929,83€.
	Pelkosenniemen kestävän kasvun ohjelma (EAKR/Lapin liitto, 1.8.2024-31.12.2026)	Sari Niemi, Juha-Pekka Snäkin / Mari Lakela, Miia Taivalantti	199 064 €	39 813 €	Hankkeessa: 1) laaditaan kestävän kasvun ja sopeutumisen kokonaissuunnitelma Pyhän matkailualueelle ilmastonmuutokseen sopeutumistarve huomioiden, 2) laaditaan Pelkosenniemen elinkeino-ohjelma, jossa tunnistetaan eri elinkeinojen sopeutumistarpeet ilmastonmuutokseen ja 3) kehitetään paikallisyhteisön (kuntalaiset, vapaa-ajan asukkaat, yritykset ja yhteisöt, kunta) valmiuksia käydä avointa keskustelua ja edistää osallistavia suunnittelukäytäntöjä.	Hanke tukee useampaa strategista tavoitetta; Näkyvän elinympäristön hoitaminen ja kehittäminen sekä Yrittäjien palveluiden kehittäminen	Hankkeessa on toteutettu Pyhän matkailualueen kehittämis- ja sopeutumissuunnittelua tukevia selvityksiä, kuten luontoselvitys, Pyhäjärven ulkoisen kuormituksen selvityssuunnitelma sekä matkailun aluetalousvaikutusten arviointi. Lisäksi järjestettiin avoimia työpajoja ja sidosryhmätilaisuuksia sekä käynnistettiin Pulkkamäen monimuotoisuusniityn, Pyhän liikekeskuksen viherryttämissuunnitelman ja Pyhäjärven kelluvan kosteikon pilottikohteiden suunnittelu ja valmistelu.	Hanke on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Kehittämis- ja sopeutumissuunnitelmien valmistelu jatkuu vuonna 2026, jolloin suunnitelmat viimeistellään ja pilottikohteiden toteutusta jatketaan. Hankkeen aikana tuotettuja selvityksiä, työpajojen tuloksia ja pilottikohteista saatavia kokemuksia hyödynnetään suunnitelmien viimeistelyssä.
	Kirkonkylän ja valtatie 5:n varren yritysryhmähanke (Leader, Yritys- tai viljelijäryhmähankkeen valmisteluraha 7.11.2024-4.11.2025)	Miia Taivalantti	5 000 €	1 000 €	Hankkeessa valmistellaan Pelkosenniemen kirkonkylän ja muiden valtatie 5:n läheisyyteen sijoittuvien pelkosenniemeläisten yritysten yhteistä yritysryhmähanketta. Tarkoituksena on kehittää alueen yrittäjien palveluja ja saavutettavuutta (fyysinen ja digitaalinen	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	Hankkeessa järjestettiin yritystapaamisia ja kirkastettiin yhteistä tavoitetta, yritysryhmähankkeen sijasta haettiin ESR-rahoitusta, joka saatiin loppuvuonna (Vitosverkosto).	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu. Toteutuneet kustannukset kustannusarvion mukaisesti.
	Pyhätunturin uusiutuvan energian investoinnit ja kiertotalousalueet (Ympäristöministeriö/ NextGenerationEU 1.4.2024-31.12.2025)	Elinvoima- ja tekniset palvelut / Sari Niemi ja Emmi Mäkelä	60 000 €	18 000 €	1) Uusiutuvien energialähteiden sijaintipaikkaselvitys/kartoitus. 2) Yhdyskunta-, rakennus- ja biopohjaisten jätteiden materiaalikiertojen selvitys kiertotalousalueen investointipotentiaalin tarkentamiseksi. 3) Ylijäämämaiden mahdollisten hyötykäyttökohteiden tunnistaminen ja	Hanke tukee useampaa strategista tavoitetta; Näkyvän elinympäristön hoitaminen ja kehittäminen sekä Yrittäjien palveluiden kehittäminen	Hankkeen toimenpiteet on toteutettu FCG:n konsulttityönä ja osin omana työnä. Raportti valmistunut 9-2025, käytetään Pyhän yleiskaavatyön selvitysaineistona.	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu. Toteutuneet kustannukset 51 937,91 €
	Pump track -radalla lisää kesäajan aktiviteetteja (JTF / Lapin liitto, 1.6.2024-31.12.2025)	Elinvoima- ja tekniset palvelut / Sari Niemi ja Emmi Mäkelä	123 830 €	37 149 €	Hankkeen konkreettisena tavoitteena on rakentaa erityisesti lapsia ja nuoria palveleva pump track -rata Pyhätunturin matkailukeskukseen. Välillisesti tavoitellaan mm. seuraavien uusien/laajentuvien palveluiden syntymistä: - Välinevuokraamot (pyörät, erilaiset lasten muut liikuntavälineet kuten potkulaudat) - Huolto- ja korjauspalvelut - Majoitus- ja ravintolapalvelut, matkailun viipymä alueella	Strateginen tavoite Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä matkailua että paikallisten virkistystoimintaa	Hankkeessa on kilpailutettu ja toteutettu radan rakennustyöt. Rata valmistui elokuussa 2025, jolloin pidettiin myös avajaiset. Rata on saanut myönteistä julkisuutta (mm. Lapin Kansa).	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu. Toteutuneet kustannukset kustannusarvion mukaisesti.
	Ympärivuotista nostetta Pyhä-Luostolle - Pelkosenniemen investointihanke (JTF / Lapin liitto, 1.3.2024-31.12.2025)	Elinvoima- ja tekniset palvelut / Sari Niemi / Tuomas Ruha ja Emmi Mäkelä	68 310 €	20 555 €	Hankkeessa parannetaan Pyhä-Luoston alueen kesäulkoilureitistöjä etenkin pyörämatkailun rengasreittien osalta	Strateginen tavoite Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä matkailua että paikallisten virkistystoimintaa	Tehty sorastukset Kiimaselkä-Huttujärvi ja Kopara-Rykimäkero, pitkosten korjauksia Pyhäjärvi-Mairivaara-Suvanto -reitillä, lähtöpistetaulujen hankinta ja asennus Pyhälle (5kpl), opasteviittojen hankinta kunnostetuille reiteille.	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu. Toteutuneet kustannukset kustannusarvion mukaisesti, vaikka pitkosten kilpailutus piti uusia. Opasteviittojen hankinnan asennus kesällä 2026 rahoittajan suostumuksella, koska viitat pystyttiin hankkimaan vasta maan mentyä routaan loppuvuonna -25.
	Kairalan kuntoportaat (Leader, 30.4.2025-31.8.2026)	Elinvoima- ja tekniset palvelut / Sari Niemi / Tuomas Ruha ja Emmi Mäkelä	13 660 €	- €	Lisätä kesäajan ulkoliikuntamahdollisuuksia Kairalassa rakentamalla kuntoportaat	Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä matkailua että paikallisten	Kuntoportaat on suunniteltu, rakennettu kunnan ja kyläseuran yhteistyöllä ja avaiset pidetty. Hanke on saanut myönteistä julkisuutta (mm. Lapin Kansa).	Opasteviittojen luvitus viivästyi, hankkeelle haettiin jatkoa v.2026, jotta viimeistelyt voidaan tehdä sulanmaan aikaan. Hanke on budjetissaan (12 604,32 €) ja talkootunteja on kertynyt paljon.
	Vitosverkosto - mikro- ja pienyritysten osaamisen vahvistaminen (ESR, 1.11.2025-31.3.2027)	Janne Kosonen (9.2.2026-)	107 606 €	10 382 €	Hankkeella vahvistetaan Pelkosenniemen ja Kemijärven erityisesti VT5 läheisyydessä toimivien mikro- ja pienyritysten liiketoimintaosaamista, digitaalista näkyvyyttä ja lisätään alueellista yhteistyötä ja yritysten vertaisoppimista. Hankkeella myös etsitään uusia toimintatapoja työllisyyden hoitoon ja yritysten työvoimapulaan harvaan asutulla alueella.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	Hankkeelle on saatu myönteinen rahoituspäätös.	Hankkeen alku tulee viivästymään rekrytoinnin viivästymisestä johtuen.
	AV-alan tuotantopalveluja ja osaamista Kemijärvellä ja Pelkosenniemellä (ESR, 1.12.2025-31.3.2027)	Sari Niemi / Tapani Launonen (9.3.2026-)	20 260 €	5 789 €	Hankkeessa vahvistetaan alueen mahdollisuuksia houkutella AV-tuotantoja ja tarjota niille laadukkaita, paikallisiin toimijoihin perustuvia palveluita. Hanke jakautuu Kemijärven kaupungin ja Pelkosenniemen kunnan osahankkeisiin.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	Hankkeelle on saatu myönteinen rahoituspäätös.	Hankkeen alku tulee viivästymään rekrytoinnin viivästymisestä johtuen.
	Kilpiaavan lähivirkistysalue (Suomi liikkeelle -ohjelma)	Elinvoima- ja tekniset palvelut / Sari Niemi / Emmi Mäkelä	13 605 €	6 802 €	Parantaa Kilpiaavan lähivirkistysalueen saavutettavuutta	Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä	Esteettömän reitin sorastus, opasteviittojen uusiminen reitille.	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu.
KUNTA KUMPPANINA	Verkostoilla vaihdoksiin 1.8.2023 - 31.7.2025 ja Yritys.jää -hanke 2025-2027	Lapin yrittäjät		n. 200-500/vuosi	Hankkeiden tavoitteena on edistää yritysten omistajanvaihdoksia Lapissa. Hankkeissa toteutetaan muun muassa yritysten ostajien ja myyjien välisiä kohtaamisia, koulutuksia ja tapahtumia.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	Kunnasta on ohjattu omistajanvaihdosta harkitsevia yrittäjiä hankkeen palveluiden ja asiantuntijan luo sekä järjestetty yhteistyössä paikallinen aamukahvitilaisuus kesällä 2025.	Hanke on päättynyt, jatkohanke alkanut
	Last Arctic Frontier - Pyörä- ja melontamatkailun kehittäminen Itä-Lapissa (JTF/Lapin liitto, 1.2.2024-28.2.2026)	Itä-Lapin kuntayhtymä	357 513 €	6 221 €	Tavoitteena lisätä Itä-Lapin monipuolisten pyörä- ja melontareittien tunnettavuutta ja vetovoimaisuutta. Vetovoimaisuutta kasvatetaan nostamalla esiin paikallisia kulttuuri- ja luontokohteita ja tuotteistamalla reittejä. Lisäksi tavoitteena on tehdä Itä-Lapin alueen pyörä- ja melontamatkailun kehittämissuunnitelma.	Strateginen tavoite Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä matkailua että paikallisten virkistystoimintaa	Hanke on päättymässä ja keskeiset tuotokset on saatavilla hankkeen sivuilla https://italappi.fi/hanke/last-arctic-frontier/ (mm. Itä-Lapin pyörä- ja melontamatkailun kehittämissuunnitelma)	Hanke on päättymässä ja suurin osa toimenpiteistä on tehty. Laaditussa kehittämissuunnitelmassa on kuvattuna seudun nykyiset melontaja pyöräilyreitit, niiden kehittämistarpeet sekä matkailullisesti keskeisempien reittien osalta niiden alustavat kehittämistoimenpiteet. Lisäksi on laadittu reittiesitteitä, -kertomuksia ja videoita. Hankkeen reittikohtaiset toimenpiteet eivät menneet niin pitkälle, kuin alun perin oli toivottu.
	Ympärivuotista nostetta Pyhä-Luostolle reitistöjä kehittämällä - kehittämishanke (JTF/Lapin liitto, 1.1.2024-31.12.2025)	Sodankylä (hakija), Pelkosenniemi ja Kemijärvi	307 411 €	20 494 €	Hankkeessa kehitetään Pyhä-Luosto alueen matkailuinfraa erityisesti helposti saavutettavien lähi-/ ympyräreittien osalta ympärivuotisesti siten, että alueella toimivat matkailuyritykset voivat kehittää palveluitaan. - Reitistöjen Master Plan -suunnitelma - Reitistöjen monipuolistaminen ympärivuotisesti - Reitistöjen ja lähtöpisteiden opasteiden sekä tervetulokylttien suunnittelu - Reitistöjen ja lähtöpisteiden digitalisointi	Strateginen tavoite Elinympäristö mahdollistaa / Luontoreitit ja virkistyskohteet tukemaan sekä matkailua että paikallisten virkistystoimintaa	Opastesuunnittelu tehty, tervetulokyltit asennettu, sisältö- ja videotuotannot tehty, reittikartoitukset ja suunnittelutyö tehty.	Hanke on päättynyt, raportoitu ja maksatuspäätös saatu. Toteutuneet kustannukset budjetin mukaisesti. Uusia reittiehdotuksia mm. Soutajan alue ja Kiimavaara-Kopara, joista jälkimmäinen on jo toteutettu. Lisätuotoksena saatiin koko alueen kattava opasteviittojen uusimisssuunnitelma, joka auttaa reittien ylläpitäjiä jatkossa vanhentuvien viittojen uusimisessa.
	SUB-hanke (Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism) 3/2023-5/2026 EU / Interreg	Itä-Lapin kuntayhtymä (pääpartneri), hankepartnerit Suomesta, Ruotsista, Färsaarilta, Islannista ja Irlannista	1 876 079 €	- €	Hankkeen tavoitteena on kehittää pyörämatkailun kestäviä liiketoimintamalleja yhdessä mikro- ja pk-yritysten kanssa. Hankkeessa keskitytään osaamisen ja yrittäjyyden kehittämiseen sekä alueellisiin klustereihin.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	Toimintaympäristöanalyysi ja kehittämistarpeiden tunnistaminen	Hanke on edennyt aikataulussaan, yrityksiä kunnan alueelta on osallistunut kv.opintomatkoihin ja hyödyntänyt kehittämisvoucheria.
	GeoMa – Geotalouden mahdollisuuksista kasvua Itä-Lappiin (01/11/2025 – 31/07/2027, EAKR)	Itä-Lapin kuntayhtymä	169 137 €	2 943 €	Hankkeen tavoitteena on aktivoida yrityksiä Nato-aiheisiin koulutuksiin ja kehittää kaksoiskäyttöön soveltuva liiketoimintamalli, jossa sama tuote tai palvelu voi hyödyttä sekä paikallisia asiakkaita että puolustussektorin ja Nato-yhteistyön tarpeita. Lisäksi vahvistetaan Itä-Lapin invest-in -toimintaa tuomalla esiin alueen vahvuuksia kansallisille ja kansainvälisille sijoittajille. Pk-yrityksille tarjotaan tietoa EU:n ja Naton rahoituskanavista.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää / Yrittäjien palvelujen kehittäminen	hanke on vasta alkamassa	
	ACCESS – Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions (01/08/2025 – 31/01/2028, Interreg Aurora)	Itä-Lapin kuntayhtymä	1 055 325 €	4 347 €	Hanke keskittyy Koillis-Euroopan alueen geotaloudelliseen siirtymään. Tavoitteena on vahvistaa alueellisten ja paikallisten viranomaisten sekä sidosryhmien osaamista ja kykyä ohjata paikallistaloutta muuttuvissa toimintaympäristöissä.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää	hanke on vasta alussa	
	Perinneruokahanke 2 (Pohjoisen luonnonantimien perinteinen käyttö), 1.11.2023-30.5.2026 (Maaseuturahasto)	Itä-Lapin kuntayhtymä	276 767 €	- €	Hankkeessa keskitytään riistasta, kalasta, marjoista ja sienistä tehtäviin ruokiin ja resepteihin sekä niistä koottavaan perinneruokaoppaaseen. Lisäksi pyritään kehittämään alueen ruokakulttuuria kuvastava ruoka-annos – Itä-Lappi lautasella. Kouluissa edistetään tietämystä alueen ruokaperinteestä käytännön-läheisissä työpajoissa.	Strateginen tavoite Hyvä olla, elää ja yrittää	Hankkeessa on mm. julkaistu Kairan kasvattamat -perinneruokaopas, joka on julkaistu hankkeen sivuilla ja painotuotteena.	Hankkeen tuotoksia voi lukea https://italappi.fi/hanke/pohjoisen-luonnonantimien-perinteinen-kaytto-pohlu-260641/ ja https://italappi.fi/reseptit/
HYVINVOINTIPALVELUT								
Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus	Tasa-arvon edistäminen Pelkosenniemen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa. Hyvinvoivat lapset ja nuoret.	Hyvinvointipalvelut, Sirpa Koskenlaine, hyvinvointijohtaja, Anne Pahkala, rehtori	187 500 €	37 500 €	Varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen panostamalla luodaan tasa-arvoista pohjaa lapsen koko koulupolulle ja elämään.	Hyvä olla, elää ja yrittää	Ryhmien jakaminen, resurssiopettajan palkkaaminen.	Hanke aika 17.4.2024- 31.12. 2027
Nuorisotyö	Pelkosenniemen kunnan lasten ja nuorten harrastustoiminta Harrastamisen Suomen malli	Hyvinvointipalvelut, Sirpa Koskenlaine, Mika Koivisto	20 000 €	6 000 €	Kehittää ja mahdollistaa lasten ja nuorten monipuolisia harrastusmahdollisuuksia.	Harrastamisen Suomen mallissa on päätavoitteena lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen.	Aktivoida kunnan lapsia ja nuoria sekä innostaa löytämään kipinä liikunnasta, kulttuurista tai jostakin sopivasta harrastuksesta. Tarjotulla toiminnalla tähdätään myös elintapojen kehittymiseen sekä arkiliikunnan ja hyvinvoinnin lisäämiseen. Myös ryhmäytyminen ja yhteishengen kohottaminen on tärkeää	Hankeaika 1.8.2025-31.7.2026
	Liikkuvakoulutoiminnan a ja MOVE!-prosessin kehittäminen Pelkosenniemellä	Hyvinvointipalvelut, Sirpa Koskenlaine, Emma Kinnunen	33 333 €	13 800 €	Päätavoite on tavoittaa on saada koululaiset liikkumaan koulupäivän aikana ja vapaa-aikanaan.	Nuorten liikkumisen vahvistuminen sekä osallisuuden vahvistuminen.	Toimintaa toteutettu koululla viikottaisina aktivitteeteinä. ohjaamiseen sekä kaikissa kunnassa järjestetyissä nuorten tapahtumissa.	Hankeaika 1.8.2025-31.7.2026
	Työikäisten liikunnallinen elämäntapa	Hyvinvointipalvelut, Sirpa Koskenlaine, Ilari Konttinen	50 000 €	25 000 €	Työikäisten liikunnallijnen elämäntavan vahvistaminen	Työikäisten hyvinvointia	Ohjattu työikäisiä erilaisiin lajikokeiluihin ja ohjattu liikkumisessa. Hankittu liikkumista tukeviä välileitä työpaikoille.	Hankeaika 1.8.2025-31.7.2026
	Pelkosenniemen kylän ulkokuntosalin rakentaminen	Hyvinvointipalvelut, Sirpa Koskenlaine, Emmi Mäkelä, Tuomas Ruha	36 500 €	25 600 €	Ulkokuntosali	Kuntalaisten hyvinvointia	Ulkokuntosali rakennettu 2/3 osaa ja kesällä 2026 valmistuu loppuun.	Valmistuu 6-7/2026
	Pelkosenniemen lasten ja nuorten harrastetoiminta	Hyvinvoitipalvelut, Sirpa Koskenlaine, Emilia Ketolainen	6 111 €	611 €	Lasten ja nuorten koulun ulkopuolinen harrastetoiminta	Lasten ja nuorten hyvinvointi	Rassauspaja työntekijä	Hankeaika 1.5.2026-31.5.2027